

VLIZINE

jrg. 4, nr. 8-9 (augustus-september 2003)

Hét e-zine met praktische informatie over onderzoek en beleid door en voor Vlaamse mariene wetenschappers.

Deze gratis on line uitgave van het Vlaams Instituut voor de Zee vzw verschijnt maandelijks en wordt verspreid onder alle geïnteresseerden.

V.U.: Jan Mees

Redactie: Jan Seys

Reacties naar jan.seys@vliz.be

Het Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ) wil via dit e-zine maandelijks informeren over de eigen activiteiten en die van onderzoeks- en beleidsgroepen in Vlaanderen actief in de mariene en kustgebonden wetenschappen. Alle nuttige informatie van uw kant (zoals vacatures, nieuwe projecten, vraag voor samenwerking, interessante symposia, etc.) wordt graag ingewacht om in het eerstvolgende VLIZINE te worden opgenomen. Dit bericht bereikt u via de VLIZINE rondzendlijst. Om u uit te schrijven, stuur een e-mail naar info@vliz.be met in de subjectline: 'unsubscribe VLIZINE'. Inschrijven op dezelfde manier met vermelding: 'subscribe VLIZINE'. Archiveren van dit e-zine zijn raadpleegbaar via deze [link](#).

BELANGRIJKE OPROEP!

Aarzel niet om aankondigingen van evenementen, vacatures, interessante onderzoeksbevindingen of projecten aan ons te melden voor opname in het VLIZINE. Voorwaarde is dat de berichten met de (Vlaamse) zee en kust verband houden, interessant genoeg bevonden worden om te worden doorgestuurd naar onze 700 abonnees in België en Nederland en niet van commerciële aard zijn.

INHOUD

1. Kalender

[1.1. Het debat over het toekomstig gebruik van de Noordzee: de Noordzeedagen 2003](#)

[1.2. De 'Effects of Oil on Wildlife Conference'](#)

[1.3. Vissers en vissersnederzettingen in en rond het Noordzeegebied in de Middeleeuwen en later: een internationaal colloquium](#)

[1.4. Klimaatwijziging en de zee: het aandachtspunt voor de toekomst?](#)

[1.5. Het Europees \(en Belgisch\) netwerk voor kustonderzoek](#)

[1.6. Ministers vinden de Noordzee](#)

[1.7. Cursus Schoolanimator Kust](#)

[1.8. Studiedag 'Integraal Waterbeleid in Vlaanderen en Nederland'](#)

2. Publicaties

[2.1. Hebt u vragen over de zee en kust? Onze kust helpt je verder](#)

[2.2. Het picoplankton, een minuscule reus in zee](#)

[2.3. Portaalsite naar opleidingen en jobs in scheepvaart](#)

[2.4. Wie vond de bikini uit?](#)

[2.5. Nieuwe Nederlandse Noordzeatlas in de maak](#)

[2.6. De Coastwatch Nieuwsbrief: bericht over 'satellite based earth observation' van de Europese kusten](#)

[2.7. Zeezoogdierennieuws van de Schelde](#)

3. Vacatures/beurzen/fondsen

[3.1. Gezocht: zeewetenschappers die 16-18 jarige vorsers in spe op sleeptouw willen nemen](#)

[3.2. Twee 'coastal officers' gezocht voor het Britse graafschap Kent](#)

4. Varia

[4.1. Internationale 'IODE project office' komt naar Oostende](#)

[4.2. Windmolenproject Thorntonbank versneld doorgevoerd?](#)

[4.3. Zeventiende-eeuws koopvaardijship ontdekt t.h.v. Nieuwpoort](#)

[4.4. Doctoraatsverhandelingen e.a.](#)

5. Vraagbaak de 'Zeeloods'

1.1. HET DEBAT OVER HET TOEKOMSTIG GEBRUIK VAN DE NOORDZEE: DE NOORDZEEDAGEN 2003

De Noordzeedagen hebben zich in vijf jaar ontwikkeld tot hét platform van en voor beleidsmakers, onderzoekers en gebruikers van het Nederlands deel van de Noordzee. Dit jaar vindt dit evenement plaats op donderdag 16 en vrijdag 17 oktober in hotel Zuiderduin in Egmond aan Zee, met als thema 'Businesspark Noordzee?'. De initiatiefnemers willen iedereen uitdagen om mee te denken en te werken aan de toekomst van de Noordzee, gericht op de bescherming van economische en ecologische waarden, een duurzaam gebruik en het behartigen van de belangen van visserij, offshore activiteiten, scheepvaart en recreatie. Op de site <http://www.noordzeedagen.nl> vind je meer info.

1.2. DE 'EFFECTS OF OIL ON WILDLIFE CONFERENCE'

De reeks kleinere en grotere olierampen aan onze kusten lijken elkaar in een vrijwel ononderbroken tempo op te volgen. Steeds opnieuw blijkt dat er nog veel valt bij te leren over de effecten die olievervuiling (zowel chronische als accidentele) heeft op levende organismen, over hoe kan samengewerkt worden om de getroffen organismen er bovenop te krijgen en over wat finaal hun overlevingskansen zijn. En dat zijn nu exact de thema's die aan bod zullen komen op de 7de Internationale Conferentie over 'Effects of Oil on Wildlife', die plaatsvindt van 14 tot 16 oktober 2003 te Hamburg. Deze conferentie ging van start in 1982 als een kleinschalige bijeenkomst van geïnteresseerde groepen, maar is intussen uitgroeit tot een heus internationaal gebeuren. Voor het eerst in deze lange geschiedenis komt de 'Effects of Oil on Wildlife Conferentie' naar Europa. Wil je erbij zijn, surf dan naar: <http://www.eowconference.org>.

1.3. VISSERS EN VISSERSNEDERZETTINGEN IN EN ROND HET NOORDZEEGEBIED IN DE MIDDELEEUWEN EN LATER: EEN INTERNATIONAAL COLLOQUIUM

Van 21 tot en met 23 november 2003 vindt een uniek colloquium plaats te Raversijde (Oostende, België). Voor het eerst komen onderzoekers uit diverse Noordzeelanden samen om de historische visserij en vissersnederzettingen in het Noordzeegebied te belichten. Het initiatief, georganiseerd door de Provincie West-Vlaanderen, het Instituut voor het Archeologisch Patrimonium, de Vrije Universiteit Brussel en het Vlaams Instituut voor de Zee, staat open voor onderzoekers, beheerders, beleidsverantwoordelijken en alle andere geïnteresseerden. Er staan naast boeiende voordrachten, ook bezoeken geprogrammeerd aan de Middeleeuwse vissersnederzetting Walraversijde, aan de laatste Oostendse IJslandvaarder, aan het Nationaal Visserijmuseum, aan een Noord-Franse visserskapel die dit jaar 600 jaar bestaat en aan de historische Duinenabdij te Koksijde. Let wel: het aantal deelnemers is beperkt tot 200. Snel zijn is dus de boodschap! (cf. <http://www.vliz.be/Nl/intro.htm> voor inschrijvingsformulier). Meer info: glenn.gevaert@west-vlaanderen.be

1.4. KLIMAATSWIJZIGING EN DE ZEE: HET AANDACHTSPUNT VOOR DE TOEKOMST?

De aarde warmt op ten gevolge van een te hoge uitstoot van broeikasgassen. En dat heeft zo zijn gevolgen. In de Lage Landen wordt maar al te goed beseft hoe kwetsbaar we wel zijn voor de voorspelde zeespiegelrijzing. Langs de Nederlandse kust bedraagt de huidige relatieve stijging gemiddeld een kleine 20 cm per eeuw en er wordt rekening gehouden met een versnelde relatieve stijging van 60 cm per eeuw. Maar ook het zeeleven verandert onder invloed van het warmere zeewater. En ook dat zal niet ongemerkt voorbijgaan. Tal van initiatieven focussen dan ook op de thematiek van de klimaatwijziging en diens impact op de zee.

Wie op de hoogte wil blijven van de evolutie in zeespiegelniveaus in Europa, kan terecht bij de European Sea Level Service (<http://www.es eas.org>). ESEAS is een internationaal samenwerkingsverband van gouvernementele en niet-gouvernementele organisaties die peilmeetstations beheren langs de Europese kusten. Voor België is de Administratie Waterwegen en Zeewezen, afdeling Waterwegen Kust lid van ESEAS. Voor Nederland staat de Meetkundige Dienst van Rijkswaterstaat aan het roer.

Wat betreft de impact van klimaatwijzigingen op het leven in zee, zijn er alvast twee belangrijke conferenties in het verschiet:

- op 13-14 november 2003 houdt de North Sea Commission Environment Group zijn jaarlijkse meeting te Leeuwarden (Nederland) rond het thema 'Climate Change and Biodiversity' (<http://www.northsea.org>)
- iets verderaf, op 11-14 mei 2004, focust ICES op 'The Influence of Climate Change on North Atlantic Fish Stocks' (<http://www.imr.no/2004symposium>). Op deze meeting zal o.a. een vergelijking worden gemaakt tussen de huidige toestand en deze ten tijde van vorige ICES-meetings in 1948 en 1993.

1.5. HET EUROPEES (EN BELGISCH) NETWERK VOOR KUSTONDERZOEK

ENCoRe staat voor European Network for Coastal Research. Het is een initiatief dat de samenwerking tussen nationale en internationale netwerken, actief in de kustzone, wil aanzwengelen. Meer concreet wil het een Network of Excellence in het leven roepen binnen de groep van onderzoekers en beheerders, en dit in het kader van het 6de European Framework Programme on Global Change and Ecosystems. Het Rijksinstituut voor Kust en Zee (RIKZ-NL) treedt op als algemeen coördinator, en nationale netwerken werden reeds opgestart in België, Denemarken, Griekenland, Frankrijk, Italië, Spanje, Portugal, Duitsland, Verenigd Koninkrijk, Ierland, Noorwegen, Zweden, Polen en de Baltische Staten (<http://www.coastalguide.org/encore>).

Na eerdere meetings in Leuven, Oudenburg en Luik, is er in België intussen een vrijwel algemene positieve respons t.a.v. het opstarten van een Belgisch netwerk BeNCoRe. Professor Jean Berlamont (KULeuven) treedt hierbij op als nationaal coördinator, en niet minder dan 30 Vlaamse en 30 Franssprekende onderzoeksgroepen betoonden interesse. Een eerste algemene nationale BeNCoRe meeting vindt plaats op 21 oktober 2003 te Leuven. Voor meer informatie: contacteer Jan Mees, directeur van het VLIZ (jan.mees@vliz.be; Tel.: 059/34 21 30).

1.6. MINISTERS VINDEN DE NOORDZEE

De federale of 'Belgische' verkiezingen van juni jl. leverden nogal wat verrassingen op. Eén daarvan was de instelling van een heus bevoegdheidspakket Noordzee, waardoor Johan Vande Lanotte zich sinds kort officieel Belgisch Minister van de Noordzee kan noemen. Door deze nieuwe bevoegdheid hoopt vice-premier Vande Lanotte straks orde te kunnen brengen in de chaos die in het verleden nog wel eens heerste op zee. Zijn belangrijkste doelstellingen zijn dan ook het opstellen van een Structuurplan voor het Belgisch deel van de Noordzee, de uitbouw van een windmolenpark op de Thorntonbank, het optimaliseren van de oliebestrijding op zee en de instelling van marien beschermde gebieden.

Ook Vlaams Minister van Openbare Werken, Mobiliteit en Energie, Gilbert Bossuyt, waagde zich op 14 juli jl. op zee voor een informatieve vaartocht georganiseerd door de administratie Waterwegen en Zeewezen (AWZ), afdeling Waterwegen Kust. Hoewel energiewinning op zee geen Vlaamse bevoegdheid is, is het aan wal brengen van die energie dat wel. Om directe voeling te krijgen met het geplande offshore-windturbinepark op de Thorntonbank bezocht de minister het betreffende gebied.

1.7. CURSUS SCHOOLANIMATOR KUST

Horizon-Educatief (Oostende; Tel.: 059/32 21 83; info@horizoneducatief.be) start op 22 september met een cursus 'Schoolanimator Kust'. Deze vormingsreeks, die doorgaat in het openluchtcentrum 'Duin en Zee' te Oostende, telkens op maandagmorgen van 9u15–11u30, is gespreid over 23 voormiddagen in de periode september 2003 – maart 2004. Ze is vooral gericht naar mensen die binnen het onderwijs en het jeugdwerk willen meestappen in de begeleiding van kinderen en jongeren in de Vlaamse kuststreek. Boeiend voor wie professioneel werkzaam is in een museum, milieudienst, kinderboerderij, jeugddienst, zeeklassencentrum e.a. Tevens een uitdaging voor natuurgidsen, zeeanimatoren en vrijwilligers binnen een educatieve organisatie, om zich verder te bekwamen. Het volledige aanbod kunt u bekomen door een mail te sturen met uw coördinaten naar bart.vandervorst@horizoneducatief.be.

1.8. STUDIEDAG 'INTEGRAAL WATERBELEID IN VLAANDEREN EN NEDERLAND'

Met de Europese Kaderrichtlijn Water is ongetwijfeld een nieuw tijdperk voor het waterbeleid in Europa aangebroken. Deze richtlijn moet eind 2003 in de interne wetgeving worden omgezet. Vlaanderen heeft alvast van de gelegenheid gebruikgemaakt om de basis te leggen voor een nieuw beleid, via het decreet betreffende het integraal waterbeleid dat op 9 juli jl. door het Vlaams Parlement werd goedgekeurd. En in Nederland is op 5 maart 2003 het ontwerp van Implementatiewet Europese Kaderrichtlijn Water ingediend bij de Tweede Kamer. Om tot uitwisseling van gedachten te komen tussen beide benaderingen, organiseren het Maritiem Instituut en het Centrum voor Milieurecht van de Universiteit Gent op vrijdag 31 oktober 2003 een studiedag in het Provinciaal Administratief Centrum 'Het Zuid' (Auditorium 'De Schelde', Woodrow Wilsonplein 2, B-9000 Gent). Het inschrijvingsgeld bedraagt 125 EUR. Het aantal deelnemers is beperkt tot 230 personen, de uiterste inschrijfdatum is 24 oktober. Meer info bij Sabine Van Cauwenberghe, Tel.: +32-(0)9 264 84 65; Sabinem.vancauwenberghe@ugent.be.

2.1. HEBT U VRAGEN OVER DE ZEE EN KUST? ONZE KUST HELPT JE VERDER

Met 'Onze kust' (<http://www.vliz.be/Nl/coast/coast.htm>) wil het Vlaams Instituut voor de Zee op maat gesneden antwoorden bieden op veel gehoorde vragen over zee en kust. Dit nieuwe initiatief loodst geïnteresseerden via negen mogelijke toegangspoorten naar rubrieken als 'zee', 'strand', 'duinen', 'het weer aan zee', e.a.. Vervolgens word je zoektocht verder gekanaliseerd tot een lijst met veel voorkomende vragen. Een simpele druk op de knop, en je krijgt een antwoord in de vorm van een stuk tekst, een verwijzing naar een website, artikel of databank of (in de toekomst) een passende illustratie.

Voor de verdere uitbouw van deze webpages rekenen we ook op uw input. Wie boeiende vragen weet te bedenken, en er een passend antwoord bij kent, aangevuld met een verwijzing naar een website, document of illustratie, stimuleren we graag om deze door te sturen via jan.seys@vliz.be. We nemen uw vraag graag op in 'Onze Kust'. Op die wijze kan het groot publiek ongetwijfeld een betere kijk krijgen op al het zeewetenschappelijk onderzoek en op het beheer en beleid in de kustzone! Doen.

2.2. HET PICOPLANKTON, EEN MINUSCULE REUS IN ZEE

Over het allerkleinste leven in zee, het zogenaamde picoplankton, is nog steeds weinig gekend. Niettegenstaande hun minuscule afmetingen (0,2-3 duizendsten van een millimeter!) blijkt deze groep organismen ontzettend belangrijk in 's werelds oceanen. Niet alleen zijn de virussen, bacteriën en eukaryoten (organismen met een kern) die het picoplankton uitmaken, ontzettend rijk aan levensvormen. Ook spelen ze een sleutelrol in de grote biochemische cycli van de oceanen. Door nieuw biochemisch en genetisch onderzoek ontdekte men dat mariene ééncellige cyanobacteria verantwoordelijk zijn voor een geschatte 20-40% van de bladgroenbiomassa en koolstoffixatie in de oceanen. Met hun zeer kleine afmetingen en nauwelijks 2000 genen kunnen ze beschouwd worden als dwergen, met een reuzenimpact. Meer kunt u hierover lezen in het tijdschrift 'Nature', Vol. 424, 28 augustus 2003 (te consulteren in VLIZ bibliotheek: jan.haspeslagh@vliz.be).

2.3. PORTAALSITE NAAR OPLEIDINGEN EN JOBS IN SCHEEPVAART

Een goede portaalsite naar opleidingen en jobs in de scheepvaart is <http://www.areyouwaterproof.be>. De site is heel overzichtelijk opgebouwd en biedt accurate en op maat gesneden informatie aan. Scheepvaart wordt hier overigens in ruime zin geïnterpreteerd met informatie over zowel de baggervvaart, de zeevisserij, het water- en zeewezen, de koopvaardij, de sleepvaart en nog veel meer. Vergeet ook niet de 'Veel gestelde vragen' onder 'Contacteer ons' te bezoeken.

2.4. WIE VOND DE BIKINI UIT?

De Kanaalzwemster Sunny Lowrie geldt als de 'uitvindster' van de bikini, lang voordat het kledingstuk in wat subtielere vorm, in Californië werd gelanceerd. Voor haar eerste (mislukte) poging, begin de jaren 1930, om het Kanaal over te zwemmen, trainde ze in de Engelse kustplaats Margate, niet ver van Dover. "Het zwempak dat ik destijds had gemaakt van nogal ruige wol, was onhandig als je crawl zwom. Het schuurde. Ik knipte het middenstuk eruit en voorzag de rand van het overblijvende bovenstuk van elastiek, zodat het goed paste". Niet zonder reactie zo bleek. "Om niet al te veel te

provoceren, kwam ik met de autoriteiten tot een compromis, om bij het verlaten van het water me direct met een grote handdoek te bedekken”.

Dit en vele andere boeiende verhalen van mensen die op of bij de Noordzee leefden, zijn vervat in het schitterende boek van Jan Gerritsen, getiteld ‘De Noordzee’. Het boek verscheen in 2003 bij Prometheus/NRC Handelsblad en is consulteerbaar in de VLIZ bibliotheek (ISBN 90 446 0228 4).

2.5. NIEUWE NEDERLANDSE NOORDZEEATLAS IN DE MAAK

Tien jaar na de eerste Nederlandse Noordzeeatlas (de ‘oude’ ICONA-atlas) wordt bij onze noorderburen hard gewerkt aan een tweede moderne Noordzeeatlas. Om haar coördinerende taak goed te kunnen vervullen heeft het Interdepartementale Directeuren Overleg Noordzee (IDON) immers behoefte aan uniforme, ruimtelijke informatie. Daarom werken alle betrokken ministeries aan dit nieuwe product. Het Rijksinstituut voor Kust en Zee faciliteert samen met directie Noordzee het gehele proces. Wie alvast een kijkje wil nemen: <http://www.noordzeeatlas.nl>.

2.6. DE COASTWATCH NIEUWSBRIEF: BERICHT OVER ‘SATELLITE BASED EARTH OBSERVATION’ VAN DE EUROPESE KUSTEN

Wie op de hoogte wil blijven van evoluties inzake het gebruik van satellieten als monitoringstool voor de Europese kusten, kan zich maar beter inschrijven op de gratis Coastwatch Nieuwsbrief:

<http://www.coastwatch.info/mailman/listinfo/coastwatch-news>. Met zijn 143.000 km is de Europese kustlijn onmogelijk te monitoren puur op basis van staalnames en observaties ter plekke. Met satellietobservatie daarentegen kunnen probleemloos dergelijke uitgestrekte gebieden worden opgevolgd. Om de banden tussen bestaande expertengroepen ter zake verder aan te trekken, startte in maart 2003 het Coastwatch initiatief, als één van de tien projecten geselecteerd door de Europese Ruimtevaart Organisatie ESA. Voor België nemen Geographic Information Management (GIM) en INC deel, Nederland is vertegenwoordigd in het netwerk met The Coastal Union (EUCC) en het Rijksinstituut voor Kust en Zee (RIKZ).

2.7. ZEEZOOGDIERENNIEUWS VAN DE SCHELDE

Sinds kort kun je via de website <http://www.zeezoogdieren.be> heel wat informatie opdiepen over het zeezoogdierenleven in de Schelde. Naast de meest up-to-date informatie over deze lieverdjes, krijg je er ook heel wat algemene informatie aangereikt. Je kan je ook inschrijven op de digitale nieuwsbrief zodat je het nieuws uit het Schelde-estuarium wekelijks op de voet kan volgen. Zo kun je in het meest recente nummer lezen over het ongewoon aantal aangespoelde Bruinvissen of over de 150 zeehonden die in de Delta eind juli konden worden geteld. Kortom het is een site boordevol actuele informatie voor al wie begaan is met de zeezoogdieren. Het initiatief gaat uit van Natuurpunt Antwerpen-Noord. Ook met vragen of meldingen kan je terecht op info@zeezoogdieren.be.

3.1. GEZOCHT: ZEEWETENSCHAPPERS DIE 16-18 JARIGE VORSERS IN SPE OP SLEEPTOUW WILLEN NEMEN

De vraag komt van de landelijk erkende jeugdvereniging Jeugd, Cultuur en Wetenschap, die recent startte met een nieuw project: ‘Onderzoeker gezocht’. Dit project, gesponsord door de Vlaamse Gemeenschap administratie Wetenschap en Innovatie, afdeling Wetenschap, wil jongeren in contact brengen met bekende wetenschappers uit verschillende wetenschapsdomeinen en hen de mogelijkheid bieden een kleinschalig onderzoek uit te voeren. Hiertoe zoeken ze zeewetenschappers die regelmatig werken aan boord van het Vlaamse oceanografisch schip Zeeleeuw, en bereid zijn hun onderzoek op een klare en duidelijke manier met jonge (16-18 jaar) leken te delen. Op 28 februari vindt met de kandidaten en de jongeren een ontmoetingsmoment plaats, waarop de jongere ‘zijn’ wetenschapper kiest en plannen maakt voor de concrete invulling van het onderzoekje. Op basis van een uit dit onderzoek voortvloeiend verslag, wordt dan eind augustus – begin september 2004 de ‘jonge wetenschapper van het jaar’ verkozen. Interesse? Meer info via: miet@jcweb.be.

3.2. TWEE ‘COASTAL OFFICERS’ GEZOCHT VOOR HET BRITSE GRAAFSCHAP KENT

Ten uitvoering van diverse initiatieven inzake Geïntegreerd Beheer van Kustgebieden, zoekt men in Kent twee 'Coastal Officers' met goede communicatieve vaardigheden en bewezen managementervaring. Een eerste functie betreft een Kent Coastal Officer (Ref: SP/03/074) die de Kent County Council dient te vertegenwoordigen in het internationale SAIL project en diverse partnerships dient te ontwikkelen inzake duurzame ontwikkeling van de kusten van dit graafschap. Vestigingsplaats is Maidstone. Meer informatie, telefonisch op +44-(0)1622 221527 bij Caroline Arnold.

Een tweede functie (Ref: SP/03/075) betreft een officer voor de estuaria van de Medway en de Swale, beide in Kent gelegen, en met vestigingsplaats Faversham. Ook hier staat duurzame ontwikkeling voorop. Bovenop de hoger geschetste voorwaarden wordt voor deze functie IT-ervaring vereist, en strekt GIS-ervaring tot aanbeveling. Meer info: +44-(0)1795 590112 bij Sarah Draper. Voor beide jobs kan gesolliciteerd worden tot 23 september.

Inschrijvingsformulieren en bijkomende jobbeschrijvingen kunnen verkregen worden via: cs.recruitment@kent.gov.uk.

4.1. INTERNATIONALE 'IODE PROJECT OFFICE' KOMT NAAR OOSTENDE

De kogel is door de kerk. Het project office van IODE, het netwerk dat zich inlaat met het op gestandaardiseerde wijze verzamelen en beheren van oceanografische gegevens en informatie wereldwijd, wordt de naaste buur van het Vlaams Instituut voor de Zee, in de pakhuizen van de vismijn te Oostende. Op voorstel van de Vlaamse minister van Wetenschappen en Technologische Innovatie Dirk Van Mechelen, keurde de Vlaamse regering op 10 juli 2003 een infrastructurele ondersteuning ten bedrage van 60.000 EUR per jaar goed.

IODE kadert binnen de Intergovernmental Oceanographic Commission (IOC/UNESCO), hét erkende orgaan binnen de Verenigde Naties dat zich toelegt op de studie van zeeën en oceanen. Door IODE naar Oostende te halen, zal de visibiliteit van Vlaanderen binnen het IOC en binnen de materie van oceanografisch databeheer ongetwijfeld een belangrijke sprong voorwaarts kunnen maken.

4.2. WINDMOLENPROJECT THORNTONBANK VERSNELD DOORGEVOERD?

Als het van de nieuwe minister voor de Noordzee, Johan Vande Lanotte, afhangt, dan zal er versneld werk worden gemaakt van de ontwikkeling van een windenergiepark op de Thorntonbank op ca. 30 km uit de kust. Het park, dat met zijn 60 molens en een vermogen van 216-300 MW (afhankelijk van de grootte van de gebruikte turbines: 3,6 of 5 MW), buiten het gezichtsveld, de scheepvaartroutes, de belangrijke visgronden en vogeltrek- en foerageergebieden zal komen te liggen, lijkt immers op heel wat minder tegenstand te botsen dan al zijn voorgangers. Daarom werkte het kabinet van minister Vande Lanotte aan een nieuw KB, dat de procedure vereenvoudigt en de bouw moet mogelijk maken in 2004-2005.

De ontwikkelaars zelf lijken overigens hun lesje te hebben geleerd inzake communicatie met het publiek. Waar het in het verleden wel eens fout liep met de communicatie rond nieuwe windmolenprojecten, doet C-Power zijn uiterste best het publiek zo goed mogelijk op de hoogte te houden van het gelanceerde Thorntonbank-project. De website <http://www.c-power.be> geeft accurate informatie, een mooi verzorgde informatiebrochure – met o.a. inzage in het onderzoek naar milieueffecten – kan aangevraagd worden en de ganse zomer werd het publiek aan zee uitvoerig geïnformeerd d.m.v. handout-acties en een doorlopende infostand in Oostende.

Ook in het Verenigd Koninkrijk gaat men er intussen stevig tegenaan. In juli werd groen licht gegeven door de Trade Secretary Patricia Hewitt voor de lancering van een tweede ronde projectvoorstellen, die samen tot 6 GW energie moeten opleveren tegen 2010, of ca. 15% van de elektriciteitsbehoefte van de huishoudens in de UK. Drie zoekvensters werden geïdentificeerd door de Crown Estate en de Department of Trade and Industry: het Thames estuarium, de Greater Wash en het noordwesten. Uit de eerste ronde zijn intussen twee projecten reeds in aanbouw (North Hoyle bij Rhyl en Scroby Sands bij Great Yarmouth) en streeft men naar een totaal van 500 turbines over de 17 ingediende voorstellen, voor een totaal vermogen van 1,5 GW. Ronde twee is veel ambitieuzer, met in elk park honderden eerder dan tientallen molens. Voor meer info: http://www.dti.gov.uk/energy/renewables/technologies/offshore_wind.shtml

4.3. ZEVENTIENDE-EEUWS KOOPVAARDIJSCHIP ONTDEKT T.H.V. NIEUWPOORT

Aan de Belgische westkust werd kort geleden een wrak ontdekt van een laatzeventiende of vroegachttiende-eeuws koopvaardijship. Het wrak is ongeveer zo groot als het opleidingsschip 'Mercator' (>70 m) en ligt voor meer dan 90% onder het zand bedolven. Tijdens de eerste surveys bleek het schip zwaar bewapend en geladen met ruw materiaal

(band- en smeedijzer). De site wordt momenteel met rust gelaten, in afwachting van de nodige middelen om verdere acties op touw te zetten.

Er blijkt overigens een nieuwe wind te waaien in Vlaanderen inzake de studie en bescherming van het maritiem erfgoed. Recent nog startte het Instituut voor het Archeologisch Patrimonium (IAP: <http://www.monument.vlaanderen.be/aml/nl/profiel/weten.html>) een nieuwe werking op rond 'Maritieme en fluviale archeologie' met aan het hoofd dr. Marnix Pieters. Met deze nieuwe werking wil het IAP, samen met prof. Jan Parmentier (Universiteit Gent, vzw. Maritiem Erfgoed; jan.parmenier@Ugent.be) en andere geïnteresseerde experts, het maritieme erfgoed en de bestaande expertise in kaart brengen, als eerste stap naar een betere bescherming van dit erfgoed.

4.4. DOCTORAATSVERDEDIGINGEN e.a.

We zouden het erg op prijs stellen als alle onderzoekers die de datum van hun verdediging reeds kennen, of postuum het resultaat van de verdediging willen kenbaar maken, dit zouden laten weten aan jan.seys@vliz.be.

- op 17 september verdedigde **Tim Verslycke** aan de Universiteit Gent met succes zijn proefschrift, getiteld: '*Endocriene verstoring bij de estuariene invertebraat Neomysis integer (Crustacea: Mysidacea)*'. Promotor is prof. Colin Janssen.
- **Yannick Imbo** (RCMG, UGent) moest op 30 juni niet onderdoen met een geslaagde doctoraatsverdediging over '*Hellingsinstabiliteiten en massatransport langsheen een glaciale continentale rand*'. Promotoren van dit werk waren prof. Marc De Batist (UGent) en prof. Canals (Universidad de Barcelona).
- en op 27 juli was het de beurt aan **Abdelhack Hanoutti**, die aan de Vrije Universiteit Brussel doctoreerde op '*Suspended particulate matter in the Scheldt Estuary: sedimentation and spatio-temporal patterns*' (promotoren: prof. Micky Tackx en prof. Nanette Daro).

Proficiat aan ieder van hen!!

5. VRAAGBAAK DE 'ZEELOODS'

Via deze rubriek kan iedereen oproepen lanceren voor samenwerking, gezamenlijk gebruik van materiaal, vraag naar levende en andere monsters, enz. De informatie dient gestuurd te worden naar Jan Seys. We nemen het bericht op in de vraagbaak van één van de volgende VLIZINES.

- In het boek 'De Verraderlijke Zee' van Eric Baeyens is er op p.37 en p.199 sprake van de **staatssleepboot 'Zeeleeuw'** uit Oostende. Het betreft meldingen uit respectievelijk 1951 en 1938. Wie kan ons meer informatie geven over het bestaan van dit vaartuig met een naam identiek aan het huidige oceanografische schip van de Vlaamse Gemeenschap? Graag info naar andre.cattijssse@vliz.be

---

DISCLAIMER

VLIZINE heeft als doel informatie te verstrekken. Eventuele standpunten zijn die van de auteurs en stemmen niet noodzakelijk overeen met die van het VLIZ. Het VLIZ is niet verantwoordelijk voor enige schade opgelopen ten gevolge van foutieve of verkeerd geïnterpreteerde informatie in dit e-zine, noch voor de inhoud van websites waarnaar verwezen wordt.

Uw adres opgenomen in onze e-zine rondzendlijst wordt niet aan derden doorgegeven zonder uw toestemming en wordt niet gebruikt voor commerciële doeleinden.

COPYRIGHT

Copyright © 2003 Vlaams Instituut voor de Zee. Delen uit dit e-zine mogen in andere publicaties worden overgenomen, maar uitsluitend met bronvermelding. Deze publicatie mag wel in haar geheel ter kennismaking worden doorgestuurd naar derden.

LID WORDEN VAN HET VLIZ KAN

Meer info vindt u op onze website (<http://www.vliz.be/Nl/About/membership.htm>)

VLIZ

Vlaams Instituut voor de Zee vzw

Flanders Marine Institute

Vismijn Pakhuizen 45-52 - B-8400 Oostende, Belgium

Tel. +32/(0)59 34 21 30

Fax +32/(0)59 34 21 31

<http://www.vliz.be>